

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

Tel: CHelsea 3-1242

No. 45 — Stev. 45 — VOLUME LIII. — LETNIK LIII.

NEW YORK, TUESDAY, MARCH 6, 1945 — TOREK, 6. MARCA, 1945

AMER. VOJSKA ZASEDLA TRETINO KOLINA

Napad na imenovano mesto se je pričel včeraj zjutraj z tanki, ki so napadli predmestja na zapadni strani, ter tako preprečili spojitev tamošnjih nemških čet z onimi v mestu.

TRETJA VOJSKA NAPREDUJE PROTI MESTU KOBLENZU

V mesto je dospela tretja oklopna divizija ameriške vojske in takoj na to so se pričeli poulični boji. Naše vojaštvo pod poveljništvom majora generala M. Roseja je prišlo v mesto od severne strani, oziroma skozi predmestje BOCKELEMUEND. Do znane kolinske katedrale je le še tri milje dolga pot.

NA PACIFIKU:

Na OTOKU IWO se bližajo boji svojemu koncu; tamkaj napadajo le še takozvane japonske harakiričete.

Na glavnem filipinskem OTOKU LUZONU napadajo naši japonske ostanke v pokrajinh severnega dela otoka ter napredujejo proti mestu Baguio.

V BURMI napredujejo angleške čete proti mestu MANDALAY.

Desno krilo ruske armade na iztočni fronti je obkolilo loko STETTIN, in tamošnja nemška posadka je popolnoma obkoljena.

RUSKA OFENZIVA V POMORJU

V štiridnevni tajni ofenzivi sta dve ruski armadi prebili nemško obrambno črto v Pomorju, sta napredovali 62 milj ter v nedeljo dospeli na dveh krajih do Baltika. S tem je bilo Pomerje presekano na tri posamezne dele in zajetih je okoli 200,000 nemških vojakov.

Levo rusko krilo na tem kraju je oddaljeno od Stettina še 14 milj. Prva beloruska armada maršala Žukova je na 10 milj dolgi fronti dospela do Odre na obeh straneh Schroedta. Sovjetske oklopne čete so na jugu oddaljene od Gdanska še 30 milj. Nemška obkoljena armada v Vzhodni Prusiji južozapadno od Koenigsberga se vedno krepi in je stisnjena na prostoru 275 kvadratnih milij.

Prva beloruska armada maršala Žukova je dospela do Baltika v bližini Kolberga, 55 milj vzhodno od močno utrjenega pristanišča Swinemünde in je na svojem potu zavzela 600 nemških krajev. Druga beloruska armada maršala Rokosovskega je tudi dospela do Baltika in zavzela Koeslin, 24 milj vzhodno od Kolberga.

Pri Hombergu, kjer se Ruhr izlija v Reno, artillerija ameriške devete armade obvladuje bogato industrijsko pokrajino Poruhra. Od tega kraja morejo težki topovi razbijati velike tovarne v Duisburgu; velike premogovnike in železne tovarne v Muehlheimu, 8 milj proti vzhodu ter velike Krupove jeklarne in muničijske tovarne v Essenu, ki so pred vojno zalažeale z orožjem skoraj vse države v Evropi in Aziji.

V obsegu amfisičnih topov so skoraj vsemi bogati premogorovi na Westfalskem, kjer dobiva Nemčija ves premog za svoje industrije, kakor tudi skoro 15 milj dolga vrsta tovarn.

Nemci so sicer že včeraj sporočili, da je armada maršala Rokosovskega dospela do Baltika, toda mogočno prodiranje armade maršala Žukova, ki je dospela do Baltika zapa-

dno od Rokosovskeje armade, je bilo tako tajno, da ga niti Berlin ni naznani.

Z zadnjimi velikimi pridobitvami so Rusi dobili mnogo vojaških cest in železnice, ki jim bodo zelo pomagale v njihovem prodiranju v notranjost Nemčije.

NA TREH KRAJIH OB RENI

Kot smo že poročali je ameriška tretja armada v nedeljo pridržila s tanki do Rene pri Hombergu in velike Krupove tovarne so prišle pod ogenj ameriške artilerije.

Berlinski radio je naznani, da je močan amer. tančni oddelek prevzel Reno po južnem mostu v Duesseldorfu, da pa je bil odbit. Zavezniško poročilo tega ni potrdilo. Danes pa poročajo, da se naši vojaki že vojskujejo v Duesseldorfu.

Nemška uradna časnikarska agentura pa je naznani, da se ameriška armada pripravlja, da prekorači Reno severozapadno od Dusseldorfa, kamor armada generala Simpsoona dobiva "gumijevne čolne, da se z njimi prepelje čez Reno.

Pri Hombergu, kjer se Ruhr izlija v Reno, artillerija ameriške devete armade obvladuje bogato industrijsko pokrajino Poruhra. Od tega kraja morejo težki topovi razbijati velike tovarne v Duisburgu; velike premogovnike in železne tovarne v Muehlheimu, 8 milj proti vzhodu ter velike Krupove jeklarne in muničijske tovarne v Essenu, ki so pred vojno zalažeale z orožjem skoraj vse države v Evropi in Aziji.

V obsegu amfisičnih topov so skoraj vsemi bogati premogorovi na Westfalskem, kjer dobiva Nemčija ves premog za svoje industrije, kakor tudi skoro 15 milj dolga vrsta tovarn.

Prva ameriška armada genera

ŠEST POSEBNIH POGODB;

POSLEDICA POSVETOVANJA V JALTI

Predsednik F. D. Roosevelt jih bode v kratkem predložil v odobritev zvezinemu senatu.

Predsednik F. D. Roosevelt bode v kratkem predložil zvezinemu senatu v odobritev šestero mednarodnih pogodb, katero so sklenili "veliki trije" pri konferenci v Jalti na Krimu, oziroma v Sovjetski Rusiji. Vse omenjene pogodbe imajo namen urediti in ukreniti vse potrebne, da se v bodoče zagotovijo trajen svetovni mir. Tozadovne pogodbe so:

1. Takozvani čarter združenih narodov, kateri določa, da postanejo Zjediniene države posluječi član svetovne organizacije, katera bude vedno pripravljena nastopiti z oboroženim silo, kjerko bude potrebno, da se vzdrži mir.

2. Sklenitev posebnih pogodb z ostalimi zavezniški narodovi, ki bodo člani zavezniške organizacije narodov; v teh pogodbah bude natančno določeno kako velika bude vojna sila naše republike, katero zavore uporabiti v svrhu kooperacije v slučaju, da nastane potreba tu ali tam vzdrževati mir.

3. Posebna pogodba, katero bude treba skleniti med glavnimi vojnimi in mornaričnimi državami sveta, katera bude določata in tudi skrbela za omejitve izdelovanja oružja, tako da bodo tozadovni davki po možnosti le majhni.

4. Splošna pogodba med zmagovalnimi silami v Evropi, in kasneje tudi pogodba med zmagovalnimi zaveznički na Pafifiku.

5. Posebna pogodba med zmagovalnimi silami v Evropi, ki bude določala način posebne kontrole v deželah premagancenja.

6. Morda bude treba skleniti še nadaljnje pogodbe med zmagovalnimi deželami; to bodo pogodbe med velikimi silami, katero bodo jamčile neodvisnost in samostojnost takozvanim malim narodom v Evropi.

naredovala štiri milje in je od vrat starodavnega mesta odaljena še samo dve milji. Prva armada je tudi dospela do Rene med Kolinom in Dusseldorfom.

Prva kanadska armada na severnem koncu fronte dobro nabija na nemške postojanke,

ki branijo zadnji most za umik čez Reno. Sinoč so se Kanadčani (t. j. v nedeljo ponovo) prebili do Rene blizu Vyrena, sedem milj od mesta pri Weselu.

V sled varnostnega molčanja so še bogati premogorovi na Westfalskem, kjer dobiva Nemčija ves premog za svoje industrije, kakor tudi skoro 15 milj dolga vrsta tovarn.

Prva ameriška armada genera

Nadaljna poročila iz Pacifika

PRODIRANJE NA IWO ZADRŽANO

Japonski odpor na Iwo otoku vedno narašča in marinisti v nedeljo napredovali samo 50 do 100 jardov, toda v fantačnem pretinapadu je bilo ubitih več sto Japoncev.

Admiral Nimitz v svojem poročilu omenja samo krajevno napredovanje, pravi pa, da je bilo v 13 dneh najbolj krvavih bojov na Pacifiku našteti 12,864 ubitih Japoncev.

Japonci so s svojim protinapadom vdarili na peto divizijo generala Keller E. Rockleya na severozapadnem koncu vijugaste bojne črte, ki teče počez gorenje petine Iwo otoka.

Japonci se branijo z veliko trdovratnostjo in jih ni mogoče pregnati iz njihovih jazbin.

Pri vsem tem pa je bilo vjetih 45 Korejev in 36 Japoncev.

Ameriški posadki marinov na Iwo otoku dovažajojo ojančja in vojaške potrebsčine aeroplani, ki se vstavljajo na zavzetem južnem letališču. Vojaške zaloge stalno prihajajo z obrežja, aeroplani pa jih dovažajo z Gnam.

* * *

B-29 NAD TOKIJOM

V nedeljo zjutraj se je dvigalo krdelo superbombnikov B-29 z letališča na Marianih in v primeroma kratkem času so bili nad Tokijom, kjer so pričeli sipati bombe. Japonci so morali biti zelo presenečeni, ker dosedanjih napadi so bili vedno popoldne ali pa proti večer. Japonsko poročilo pravi, da je bilo v tem napadu 200 superbombnikov, ki so vrgli več sto ton bomb. Najbolj so bile zadete industrijske naprave.

Manila, 4. marca. — Čete osme ameriške vojske so zasedle danes otoka Ticao in Burias blizu jugozapadnega konca glavnega filipinskega otoka Luzona. Naše vojaštvo se je izkralo na imenovanih dveh otokih skoraj neovirano. Pri izkrevanju našega mornaričnega vojaštva so vojni aeroplani sodelovali. Iz omenjenih otokov bode lahko napasti in zaseti jugozidčni del otoka Luzona, od kjer bode vijaštro lahko napredovalo proti Manili od nasprotnih strani in vjelo japonske čete, ki so še v gozdih jugozidčno od Manile.

V Berlinu so zaplenili kreste

Nenške vlade je v Berlinu zaplenila vse kreste in za kakšnega civilista jo je mogoče dobiti samo s posebnim dovoljenjem.

Sedaj je toraj vsemu svetu dokazano, da je bil Draža Mihaelović istovrstni lopov in kvizling, kakor Rupnik in ostala nacija golazen, katera deloma še živi v Jugoslaviji. Počelo je omemba kvizlinga Paveleja in Rupnika.

Dvanaest ur zatem — sienski sistem je že davno odpovedal — je tretji napad povzročil še nedaljnje razdeljanje.

"Danes moremo samo še goroviti, kaj so bile nekdaj Dražane."

VSE-AMERIŠKA KONFERENCA

Pri vse-ameriški konferenci v Mexico Ciudad, Mexico, je prišlo do sklepa, da se poskrbi za to, da bode v bodoče vladal trajen svetovni mir.

Iz glevnega mesta Zjedinih držav Mehikanskih, kjer se vrši vse-ameriška konferenca, pribaja poročilo, da bode v kratkem prišlo med republikami Severne in Južne Amerike do popolnega sporazuma, tako da — ko se v aprili prične v San Francisco, Cal., zborovanje zavezniških narodov vsega sveta, bode zgoraj omenjeni sklep velikanskega pomena in vplivja.

držav, katerih vsaka se zavze varovati teritorialno nedotaknenost in politično neodvisnost vsake druge države proti sovražnemu napadu od katerekoli strani.

Zastopniki ameriških držav so zborovali gradu Chatapultepac nad mestom in se tudi tozadovne pogodbo imenuje "Akt Catapultepaca" in obvezuje ameriške države, da združijo svoje oborožene sile proti vsakemu napadalcu na kako sosedno državo. Ta sklep je potrdilo vseh 20 držav, zastopanih na Medameriški konferenci.

Ta sklep je ostro svarilo Argentini, ki je edina država, ki na konferenci ni bila zastopana, da bodo vse ameriške države proti njej vrgle vso svojo oboroženo silo, ako bi napadla kako svojo sosedo.

"Akt Catapultepaca" pa tuji pomeni konec sto let stare tradicije, da naj ostane sila Združenih držav severno od Rio Grande in da se nobena država ne sme vmešavati v vnanje zadeve kake druge države.

R U Š E V I N E D R A Ž D A N E

Sinoč je nemški radio priznal, da Draždan, najstarejšega v najlepšega nemškega mesta, ni več. Poročilo, ki je mogoce propaganda ali pa odkrito priznanje, pravi, da je bila prestolica Saške, izbrisana iz evropskega zemljevida.

Poročevalce nemške Trans-ocean časnikarske agencije Rudolf Sparling, posebno omenja velike zračne napade 14. in 15. februarja ter pravi, da v Draždanh ne stoji niti eno poslopje in da pod razvalinami leži na desetisoč mrtvih prebivalcev velikega mesta.

Strahovito uničenje popisuje Sparling naslednje:

"Zavezniški zračni napadi 14. in 15. februarja so povzročili največje opustošenje, ki ga je doživeljeno veliko mesto. Katastrofa Draždanh nima prijere. Niti eno poslopje ni ne poškodovano in tudi ga ni mogoče več popraviti. Mesto je brez človeškega bitja. Veliko mesto je bilo izbrisano iz evropskega zemljevida."

"Desetisoč, ki so živeli in delali v mestu, so sedaj pokopani pod razvalinami. Žrtev niti ni mogoče spoznati.

"Kaj se je zgordilo zvečer 15. februarja? V Draždanh je bilo 1,000,000 prebivalcev v onem času, vključno 600,000 vojnih beguncev z vzhoda. Divljajo plameni, ki se naglo širili po ozkih ulicah, so zaduli mnogo ljudi iz samega po manjkanja kisika.

"Na desetisoč, katerim se je posrečilo priti iz mestnika ne ve, koliko — jih je zbežalo v zeleni pas, ki obkrožuje mesto. Nato pa so se oponenci drugi angleški bombniki prikazali na krvavo rdečem obzorju in so med njimi povzročili nadaljnje uničenje z razbijalnimi bombami in strojnicami.

"Dvanaest ur zatem — sienski sistem je že davno odpovedal — je tretji napad povzročil še nedaljnje razdeljanje.

"Danes moremo samo še goroviti, kaj so bile nekdaj Dražane."

NOVO NEMŠKO OROŽJE

Bern, 23. februarja (ONA) Nemiči so baje začeli proizvajati novo tajno orožje, katere mu so dali ime V-5. Preizkušeno je bilo baje nedavno nekje na Slovaškem na russkih vojnih ujetnikih, ki so vsi izgubili um.

"GLAS NARODA"

("VOICE OF THE PEOPLE")

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation). Frank Sakner, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec. Place of business of the corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

:: 52nd YEAR ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDROŽENE DRŽAVE IN KANADO: \$7.; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenemši sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: CHElsea 3-1242

Iztočna Indija

Priči, odkar se je pričela sedanja svetovna vojna dobila je zastopnica Iztočne Indije dovoljenje, da pride v Zjednjene države. Ta zastopnica imenovane dežele je takozvana iztočnoindijska "prva ženska", oziroma first lady, Vijaya Lakshmi Pandit, — in njen prihod v našo republiko pričetkom tega leta zamore imeti velikanske posledice ne le samo za Iztočno Indijo, temveč tudi za ves ostali svet, v kolikor pridejo takozvane "stiri svobodštine" v poštev.

Mrs. Pandit je pred vsem prišla v Zjednjene države, da obiše svoji hčerki, Chandrakehka in Nayantara, ki študirajo na vseuniverzitetju Wellesley, tako, da njen obisk nima upadnega značaja, toda ključ temu je skrajno zanimivo in tudi pomembno, kar je ona javnosti naznana kot državljanica imenovane dežele, — dasiravno le zasebnim potom.

Njen brat, Jawaharlal Nehru, je splošno znani vodja sedanjega gibanja v Iztočni Indiji in zastopnik največje tamoznje srank, katero vodi Gandhi. Vsled tega so njene izjave o današnjem položaju iztočno-indijskega prebivalstva, povsem pravilne in tudi za bodoči razvoj svetovnega položaja dokaj značilne.

Mrs. Pandit, je povodom raznih predavanj in posvetovanj, katera je do sedaj imela z časniškimi poročevalci, izjavila, da želi po neodvisnosti prebivalstva Iztočne Indije, ne prihaja kot posledica kakršne propagande, temveč kot naravna posledica sedanjega svetovnega položaja. Vsled tega mora ves svet pred vsem uvaževati, da se gre za svobodo, katero se Iztočni Indiji nikakor ne more odreči — kajti to zahteva vse tamoznjo prebivalstvo, dočim so skoraj vsi indijski politični vodje v — zaporu, ne da bi bili kdaj obsojeni ali obtoženi radi katerogakoli zločina ali prestopka. In vrhu tega morajo ostati v ječah kar za nedoločen čas, ker tako so odredile angleške oblasti . . .

Mrs. Pandit, njen brat Nehru, njen mož in otroci — vsi so morali v zapor v avgustu 1941; z njimi zajedno moral je v ječi tudi Gandhi in vsi ostali člani Iztočno-Indijskega Narodnega Kongresa. Gandhiji so angleške oblasti končno izpustile tekom lanske pomlad, ker je bil nevarno bolan. Soprog Mrs. Pandit, je v ječi tudi obolen, in so ga končno izpustili, toda dva meseca kasneje je radi dolgotrajnega zapora umrl. Ključ temu pa njegova vdova sedaj vodi boj za končno osvoboditev Indije od Anglije in v prid ustavnovitve neodvisne države Iztočne Indije, ki ima 400 milijonov prebivalcev. Tudi njo so Angleži izpustili iz ječe le radi njenega slabega zdravja.

Tekom dobe, ko je Indijski Narodni Kongres še obstal, postala je Mrs. Pandit prvi ženski minister v Indiji. Toda, ko je angleški podkralj Iztočne Indije napovedal vojno leta 1939, ne da bi pri tem sklical k posvetovanju imenovani Kongres, ali ljudsko zastopstvo, so vsi ministri odstopili v znak protesta proti temu nepostavnemu činu. Od tedaj naprej, ostala je Indija brez narodnega zastopstva in tamkaj se voda po navodilih, ki prihajajo iz Londona.

Iztočnoindijski kongres je namreč opetovano zahteval, da se napove vsestranski boj fašizmu, in sicer že sedaj, ko je Japonska napadla Mandžurijo leta 1931 in tudi tedaj, ko se je pričel fašizem v Italiji. — Toda Anglija je vse tozadevne napore v Iztočni Indiji prepričila. Ker se je Indijcem zabranilo izraziti svoje mnenje v svetovnih vprašanjih, potem ni prav nič čudno, da je Indija zahtevala po svojih zastopnikih popolno neodvisnost.

Ljudem, ki žive v svobodni deželi, kakor je so Zjednjene države, po mnenju Mrs. Pandit, sploh ni mogoče razumeti načine angleške cenzure v Iztočni Indiji. Tamkaj so sicer vedno imeli cenzuro, ki pa je od pričetka vojne nadalje postala še strožja, kakor preje. Tamkaj se sploh vse cenzurira: časopisje, govorji, društveno življenje, organizacije, trgovine, podjetja — sploh vse.

V po Angliji zaslužnjeni deželi vrše se hišne preiskave brez sodnega povelja; ktor je le malo na sumu, da je indijski rodoljub, je dan in noč pod opazovanjem tajne policije. Detekti enostavno sede na pragih hiš in čakajo, da jih njihove žrtve ostavijo. Sploh — vsak rodoljub prav dobro ve, da je neprestano zasledovan in opazovan. Tajni policijski tudi prav dobro vedo, da jih njihove takozvane žrtve osobno poznajo. Mrs. Pandit je priporovedovala, da je čestokrat "svojim", oziroma vladnim tajnim policijam, ki so jo opazovali, pomagala in jim že v naprej naznana, kam bode šla. Tajni policijski tudi vedo, da je vsa stvar absurdna, toda temu ne morejo odpomoći, dokler njihova domovina ne postane svobodna in se odrese angleškega jarma.

Ker je Iztočna Indija najbolj obljudena dežela na svetu, je povsem naravno, da imajo tam več političnih strank, toda

vse brez izjeme zahtevajo neodvisnost dežele. Le nekatere nezнатne stranke se baje še strinjajo z angleškim gospodstvom, toda tudi to prav dobro razumejo, da bodo prislo med narodi Iztočne Indije takoj do splošnega sporazuma, kakor hitro bodo gospodstvo Anglije odpravljeno. Anglija je preje vedno skrbela za to, da je hujšala Mosleme proti Hindustancem in obratno, da je na ta način umetno gojila nesporazum med narodom. In sedaj, ko se ves svet boriti za demokracijo in svobodo, je Anglija poslala v ječe vse vodje, ki so vedno zahtevali svobodo in demokracijo ter so se odkrito borili — proti fašizmu in tiraniju, kakor so vladala po zaslugu Anglije v Iztočni Indiji, kjer živi petina vsega človeštva. — Kdo naj toraj veruje Angliji in njenim obljubam? Odgovor: Iztočna Indija, Grška, Belgija, itd.

ODLOG KRIMSKE KONFERENCE O JUGOSLAVIJI

Za narode v Jugoslaviji, a V zvezi z gornjo izjavo je Upravljalo za ameriške Jugoslove, kateri podpirajo njihovo borbo za svobodo in demokracijo, je prav posebno zanimiva izjava Velike Trojice, kot je bila objavljena ob zaključku Krimske Konference in katera se glasi:

"Mi smo se sporazumeli, da priporočimo Maršalu Titu in Družabničku, da postavita sporazum med njima takoj v veljave in da se na podlagi tega sporazuma sestavi nova vlada. Mi pravljamo priporočamo, da se proglaši, kakor hitro bodo novi na vladu formirana, da:

1) Antifašistična Skupščina Narodnega Osvobojenja (AVNOJ) naj se razširi tako, da vključi tudi člane zadnje Jugoslovanske Skupščine, ki se niso kompromitirali s sodelovanjem z neprijateljem, v ta namen, da se na ta način formira telo, katero naj bo poznano kakor začasna Skupščina; in

2) Zakonodajni akti, vprejeti od Anti-fašistične Skupščine Narodnega Osvobodenja bodo predloženi za kasnejšo ratifikacijo Ustavotvorni Skupštini.

V zvezi z gornjo izjavo je Upravljeno Odbor Južno-Slovenski Američanov izdal za ameriško časopisje slednjo svojo izjavo:

"Priznanje od Velike Trojice Tito — Subašičevega sporazuma kot pravilne baze za novo demokratisko državo in definitivno potrditev zaključkov AVNOJ-a (Anti-fašistični Svet Narodne Osvobojenja), kateri daje narodom v Jugoslaviji pravico odločitve o bodoči organizaciji njihove države, pokazuje, da je nova in boljša bodočnost za Južne Slovence bila zagotovljena na Krimski Konferenci.

Upravljeno Odbor Južno-Slovenski Američanov pozdravlja odlok Krimske Konference, ker pomeni uresničenje tega sklepov resnično demokracijo na Balkanu in doprinaša do vtrditve trajnega miru na svetu.

Mi dajemo s tem izraz našega navdušenja za zaključke Krimske Konference predsedniku Rooseveltu, Maršalu Stalinu in Premieru Churchillu."

Rev. Strahinja Maletich,
Glavni tajnik

SLOVENESKE NOVOSTI

Naš rojak, Edward Zaje iz Ridgewooda v Brooklynu, ki je z našo vojsko že 15 mesecov nekje v Franciji, je ravnokar postal narednik devete leta, ki je označena kot F. P. 047. Ta četa je bila pridobljena naši deveti vojski v Franciji. Imenovan vojak, je dokončal višjo šolo imenom Grover Cleveland. V vojaštvu služi nekaj nad tri leta. Njegov brat, poročnik prvega reda, Lawrence I. Zaje, je pridobljen vojaškemu redarstvu v Franciji, kjer se tudi že snudi petnajst mesecov. Njun domači naslov je 683 Onderdon Ave.

Mrs. Roosevelt in soprog Sovjetskega poslanika ter angleških in francoskih diplomatom bodo proslavile mednarodni "Dan Ženstva" dne 7. marca.

Uprava radio-oddajne družbe CBS naznana našemu rednemu, da bodo Mrs. F. E. Roosevelt, Mme. Andrej A. Gromikova, soprog Sovjetskega poslanika; Lady Sansom, soprog angleškega ministra dajalno-iztočnih zadev, ter Mme. Henri Bonnet, soprog francoskega poslanika govorile po radio-oddajnih postajah radio družbe CBS, in sicer povodom proslave Dneva Mednarodnega Ženstva (WABC—CBS, ob 5:30 do 5:45 PM) dne 7. marca iz Washingtona.

Proslava imenovanega dne se bodo vršila pod pokroviteljstvom družbe "American Soviet Friendship, Inc.", v raznih delih dne 8. marca.

Kupite en "extra"
bond danes!

RAZGLEDNİK

ODLOMKI IZ DOMAČEGA ČASOPISJA

Newyorška "Sun" pravi, da jakov, kajti zmage v vojnah se je napad naše vojske in morarice na otokih Corregidor in Iwo, izredno značilen. Otok Corregidor je bližje ameriškim srečem, kakor Iwo, radi naše tamošnje obrambe početkom bojevanja, oziroma prvotne obrambe našega Corregidora; in Iwo je bližje japonskim srečem, ker pomenjuje za nje, da se je vpadel v Japonsko pričel.

Newyorška "Herald - Tribune" se je izredno pojavljalo v Evropi, ki se bo pričela baje in "morda" še koncem tega meseca; in pristavlja, da bodo sedaj Nemci skušali "drago pridati ostanki svoje kože" . . .

"Washington Star" pravjuje veliko nemško protofenivo na iztočni fronti v Evropi, ki se bo pričela baje in "morda" še koncem tega meseca; in pristavlja, da bodo sedaj Nemci skušali "drago pridati ostanki svoje kože" . . .

Kongresnik Thomas J. Lane (Mass.), pravi, da je mogoče ozdraviti fašistično rakovo bolezni edino potom operacije in radi tega je te dni pozval vlado na hitro in brezobjektivo akcijo proti vojnim zločincem. (Congressional Record of the Air, WHN). Pri tem je povdralj, da se naši nasprotniki zanatajo na ameriško dobrošenost in tako upajo, da bodo nudi zasluženi kazni, toda — "naša lastna varnost in tudi varnost vsega ostalega sveta zahteva, da se fašistične zločince kakor hitro mogoče polovi in tudi kaznuje." Med zločinci, kateri bo treba kaznovati, je poleg Hitlerja in Mussolinija, vključen tudi japonski vladar Hirohito. Imenovan kongresnik je zaključil s stavkom: "Toda ne glede na kakovost njihove kazni, — ta kaznen bude, vedno premajhna."

Newyorške "Daily News" postajajo lirične, ko njihovo uredništvo zahteva, da postane Filipinsko otočje naša "49ta država" — in sicer zgolj iz razloga — da zamoremo tamkaj zgraditi veliko vojaško bazo, s pomočjo katere bodo omogočena naša obramba — pred Azijati. "Ako bodo Filipinci sprejeli ta predlog, potem bodo izvolili svojega governorja, svojo državno postavodajo, dva senatorja in gotovo število zastopnikov v kongresu." — List tudi izraža mnenje, da bi bilo dobro dati spočetka le onim Filipincem pravo voliti, ki razumejo angleščino . . . Filipinske otočje imata 16,000,000 prebivalcev in je tako veliko, kakor polovica države Texas. — Jeli to zopet kakakolikajna politika? . . .

"The Baltimore Sun" se bavi v svojem članku z pomanjkanjem mesa in izraža nado, da bodo naše prebivalstvo preživel to pomanjkanje, kajti položaj glede jestiv je pri nas neizmerno boljši, kakor v vseh ostalih deželah sveta . . .

Bostonski "Herald" povdaruje, da je "civilizovano bojevanje" prava absurdnost in v vsem obsegu odobrava predlog, da se na Nemčijo pomeče vedno večje število bomb . . .

V magazinu "Liberty" čitamo zanimiv članek, ki se bavi z povojnim napredkom mestna v Ilu Murmansku na skrajnem severu Sovjetske Rusije. Pisatelj William van Navigi, piše, da tamkaj rabijo ljudi, ki so odločni. Tem ljudem bodo treba le kopati, kajti globoko pod snegom in zemljo so tamkaj tako neizmerna kovinska bogastva, da bodo mesto Murmanski po vsem svetu zaslovelo.

"Our boy a prisoner of war"

...and the far-reaching arm of the
RED CROSS brought him help

Keep your
RED CROSS
at his side

GIVE NOW - GIVE MORE

There isn't much you can do when you hear your boy is a prisoner. Parcels are restricted, mail from him is limited. Like him, you must wait, patiently, until the war is over.

Yet you do have one consolation. The far-reaching arm of the Red Cross gets supplementary food parcels to our prisoners regularly wherever possible. It brings extra clothing, cigarettes and medicines to the lonely boys "out there." It relays emergency messages to and from anxious families.

This is all part of the stupendous job the Red Cross is doing for our fighting men all over the world . . . and for their families at home. But it cannot be done without your support. Without your help the Red Cross could not continue to collect life-saving blood for the wounded . . . to send essential supplies to the prisoners of war . . . or to give the countless other friendly services that make a soldier's life a little easier.

These men have given a lot for you. Won't you give a few extra dollars for them?

MIRKO KUHEL:

Slovenija v borbi za svobodo

(Nadaljevanje 1.)

Vloga komunistov

Večina vsega političnega vodstva je izvirala iz ljubljanske inteligence, v kateri je bilo nekaj radikalcev, ki so javno propagirali socializm in ekonomsko preurejbo Jugoslavije. Med te so spadali tudi vodilni komunisti, ki so bili dobro poznani v ljubljanskih političnih in kulturnih krogih (Kidrič, Kardelj) in so vživali zaupanje in spoštovanje tudi med svojimi političnimi konkurenči pri obrtnih zadrugah in med liberalnimi in klerikalnimi elementi. Slednji so vedeli, da se bodo ti radikalci hrabro in pošteno borili za svobodo ter da bodo s svojo agresivno energijo in osnovno zdravim političnim programom povlečli tudi preprosti narod na svojo stran. To se je uresničilo, kajti v treh letih in pol je Osvobodilna fronta organizirala SLOVENSKO NARODNO VOJSKO, ki steje nad 40,000 rednih vojakov ter nadaljnji 40 do 50 tisoč navadnih gerilev, ki so sicer podvrženi komandi glavnega štaba narodne osvobodilne vojske Slovenije, ki pa ne spadajo med redne vojake.

Opora, ki jo je Osvobodilna fronta dobila od navadnega ljudstva, je slonela na dejstvu, da je program Osvobodilne fronte dočlan za pravo osvoboditev in svobodo slovenskega naroda, in ne radi kakih političnih smernic komunistične stranke. V nobenem slučaju ni ta stranka skušala vsliti komu svoje politične ideje in teoreje, toda nedvomno je povečala svoje število radi velikega prestiža, ki ga je pridobil s svojo dalekovidnostjo o usodi Slovenije in s svojo agresivno akcijo priča narodnim sovražnikom. Največja bedastača pa je, ko nekateri trdijo, da je Osvobodilna fronta "komunistična", oziroma da so člani narodne osvobodilne vojske in partizanskih odredov Slovenije sami "komunisti." Pretirano bi bilo celo, če bi rekli, da je 10% osebja Osvobodilne fronte komunističnega.

Osvobodilna fronta do danes še ni povzela niti enega koraka pri svojem osvobodilnem ali političnem delu v Sloveniji, ki bi bil komunističnega značaja, ali o katerem ni odločala ljudska večina potom svobodnih volitev. Edinstvo slovenskega naroda sloni izključeno na vprašanju osvoboditve in pridruženja demokratične Slovenije v federacijo z drugimi narodi Jugoslavije. To je cilj vseh političnih strank in posameznikov, ki se udejstvujejo v Osvobodilni fronti in ta program je absolutno NARODNEGA značaja, katerega Slovenci globoko razumevajo.

V svoji notranji politiki predvideva ta program SLOVENSKI NAROD, SLOVENSKI JEZIK IN NJEGOVE KULTURNE TRADICIJE ter neomejeno priliko za razvoj Slovencev kot SVOBODNIH LJUDI. Tako Slovenijo predstavlja mogočo le v družbi drugih narodov Jugoslavije—pod istimi pogojimi v federirani državi.

Komunisti v Sloveniji ne nastopajo kot politična skupina ločena od drugih, temveč skupno in v zajemenu kot posamezni član Osvobodilne fronte. Dobre uvidevajo, da gospodarske in etične razmere ne dopuščajo v Sloveniji takih sprememb, kot jih je Ameriki prinesla ameriška revolucija, ali Rusiji oktobrska revolucija. In radi tega nasprotujejo, da bi se v notranje zadeve Slovenije vtikale zunanje sile—Rusija, Amerika, Anglija ali kaka druga zavezuška država. Pomoč za povojsko rekonstrukcijo dežele pa hvaležno sprejemajo od vseh držav. Pripravljeni so učiti se od vsega naroda, ki si s svojo krvjo priboril svojo svobodo, posebno Amerika s svojo revolucijo porti Angliji in Rusiji s svojo proti carizmu. Slovenski komunisti nimajo nobenega načrta za bodoče smernice Slovenije, razen onega, katerega je sprejela Osvobodilna fronta in s katerim se strinja do malega ves slovenski narod.

Časopisi in revije

Značaj politične propagande v časopisih in drugih publikacijah največ pokaže politično smer. Teh listov in publikacij je med partizani v Sloveniji sorazmerno veliko. Toda edini list komunističnega značaja je "LJUDSKA PRAVICA", glasilo komunistične stranke. Ta je namenjen izključno za člane stranke in se ponaša z običajnim "kladivom in srpom." List je praktično urejevan in prinaša gradivo o vojaški in politični situaciji po vsem svetu in seveda polaga največ važnosti Sloveniji in vlogi, ki jo igra Osvobodilna fronta v tej svetovni vojaški in politični borbi. Stranka izdaja tudi drug material komunističnega značaja, ki pa

PRVA POŠILJATEV POMOČI JE OD- POSLANA NARODOM V JUGOSLAVIJI

War Relief Fundu Američanov Južno-Slovenskega Porekla je dovoljeno od vlade, da objavi prvo pošiljatev pomoči narodom v Jugoslaviji; bila je odposljana z gotovo ladjo dne 3. januarja t. l. in je imela sledeče blago:

67 zavojev mleka "malted",
1 zavoj kirurških instrumentov.

26 zavojev bolniških potrebskih,

49 bal suknja za moške, ženske in otroške obleke,

285 zavojev moških, ženskih in otroških ponošenih oblek.

16 zavojev ponosenih čevljev,

1200 zavojev sardin,

16 zavojev šivalnih strojev,

974 zavojev ponosené obleke.

Kar je skupno znašalo preko 220 ton in predstavlja okoli \$300,000 v gotovini.

Ti pošiljatvi bodo sledile mnoge druge, z večjo in bogatejšo vsebinou, o čimur hočemo poročati, kakor hitro nam bo dovoljeno od strani vlade.

Brez dvoma bo pomenila ta naša prva pošiljatev mnogo za naš izstradan narod, kateri je žrtvoval vse v borbi za svobodo in neodvisnost. To ne pomenja samo dejstva, da pride to blago v roke tisočerih ljudi, žensk in otrok, katerim je pomoč potrebna, ampak tudi v tem, da bo do prinesla najboljši dokaz našega pojmovanja za resnične ideale, ki so spremljali borbo za boljšo bodočnost južno-slovenskih narodov.

Zahvaljujemo se vsem, kateri so sodelovali pri tem delu za pomoč našim narodom, zajedno pa jih prosimo, da s podvojeno silo nadaljujejo delo za pomoč

DELAVKE IŠČEJO ::

Dopisi

List se mu dopade

Jese, W. Va. — Rojak Ivan Jurec piše našemu uredništvu z dne 5. marca, 1945:

Prilagam \$3.50 kot naročnino na vaš cenjeni list "Glas Naroda", ki mi je nad vse priljubljen, in ga čitam že dolgo vrsto let, zlasti sedaj ker sedaj se danje splošne vojne, kajti družega itak nimam, razen Vaš priljubljeni list, da siravno mi je dokaj težavno plačati naročnino, ker dobivam le male mesečne pokojnine, in z tem moram plačevati stanovanje in razsvetljavo.

Rojen sem bil v Postojni dne 1. marca 1868 in od doma sem odpotoval 1. marca 1903. Doma sem ostavil ženo in 4 o-

troke. Žena in najstarejši sin so mi že preje umrl, in od ostalih že pet let nisem dobil kakega poročila. Pisal sem sicer, potom župnika Petrica v New Yorku, glede zadeve, pa nisem dobil odgovora iz starega kraja.

Nameraval sem že potovati v star kraj, pa nisem dobil zadovoljnega dovoljenja. Morda je boljše, da se je zadeva tako urenila, da sem ostal tu.

Pozdrav vsem čitalcem v Združenih državah in Kanadi.

Ivan Jurec.

Mesec Marc je Mesec Rdečega Križa

izstradanim narodom v Jugoslaviji.

Zlatko Balokovic, predsednik Rev. S. Maletich, tajnik Mirko G. Kuhel, blagajnik.

General Motors Symphony

General Motors naznana, da boste NBC Simfoniski orkester pod vodstvom Malcolm Sargenta zajedno z William Primose, viola-solistom oddajal svoj koncert v nedeljo, dne 11. marca potom oddalje NBC, od 5:00 do 6:00 P. M. Vzpored bo sledile: 1. Ballet iz "Perfect Fool" (Holst); 2. Concerto za violo in orkester (Walton); 3. London Overture (Ireland). Govornik na programu bo Charles F. Kettering.

HELP WANTED ::

DELAVKE IŠČEJO

:: HELP WANTED

GIRLS
SODA FOUNTAIN, LUNCHEONETTE
EXPERIENCED
DAYS AND NIGHTS
STEADY WORK, GOOD PAY.
CORNER LUNCHEONETTE
41 VICTORY BLVD. (CORN. ST. MARKS PL.)
STATEN ISLAND GI 7-4085
(44-50)

IZVEŽBANE ŠIVALKE
ZA DELO OD KOMADA: potem tudi PREGLEDALOVALKO
Stalno delo, dober zasluzek; izvrstna plača; potem tudi mnogo nadurme. MIJOTOWN SPORTWEAR CO.
817 BROADWAY N. Y. C.
(41-47)

POGREBUJE SE IZVEŽBANE ŠIVALKE
NA OTROŠKE "SPORTSWEAR"
Enako tudi FLOOR GIRLS
izjavljene ali neizjavljene. Stalno delo, dobra plača, prijetne razmere. Vprašajte: MODEL NOVELTY CO.
88 UNIVERSITY PLACE N. Y. C.
(Near 12th St.)
(Subways: BMT, 8th Ave.,IRT.)
GR 5-0725 (41-47)

FLOOR-GIRLS
EXPERIENCED OR INEXPERIENCED
Well paid, steady work
Apply: BERT SPORTSWEAR
11 E. 26th ST. N. Y. C.
(Sub. Lex. — 6th Ave.) (16th floor)
(42-48)

FLOOR GIRL
EXPERIENCED OR INEXPERIENCED
ON LADIES' SWEATERS
Good pay, steady work
D. & F. KNITTING MILLS
238 MELROSE ST. BROOKLYN
EV 8-4930 (40-46)

GIRL, BEGINNER, KNOWLEDGE OF STENOGRAPHY
GOOD OPPORTUNITY
R H I N E
596 BROADWAY N. Y. C.
(40-46)

IZVEŽBANE ŠIVALKE
NA SINGER 1-SIVANKE STROJE
ZA VOJASKE ROKAVICE
Stalno delo, dobrata plača. Vprašajte:
VICTOR GLOVE CO. (11th floor)
45 E. 30th ST. N. Y. C.
(GMT subway) (42-48)

ŠIVALKE
NA SINGER 1-SIVANKE STROJE
Izjavljene in neizjavljene sivekle na ženske oblike vrste. Potrebujejo tudi:
FLOOR GIRLS — Izvežbane
Stalno delo, dobra plača. JERRY SPORTSWEAR
545 — 8th Ave. N. Y. C.
(43-49)

GIRLS WANTED
for LIGHT WORK
Apply:
ROMA JEWELRY CO.
1162 — 6th Ave. (near 45th St.)
N. Y. C. (39-45)

ŠIVALKE IŠČEMO
KATERAKOLI ZNA RABITI ŠIVALNI STROJ, SMO PRIVOLNI IZUČITI
TI OBRT: 600 na uro med učenjem.
Pričnost zasluziti izvrstno plačo in hitro. — LA SALLE SPORTSWEAR
CORP., 37 W. 3rd St., N. Y. C.
(Subways: 8th Ave., BMT, IRT.) (40-46)

ŠIVALKE NA OBLEKAH
IZVEŽBANE
Celes oprave. Stalno delo, dobra plača. Vprašajte:
E. & S. SPORTSWEAR CORP.
1413 — 5th Ave. N. Y. C.
(near 116th St.) (40-46)

EXPERIENCED FINGER-WAVER
FINGER-WAVER, MANICURIST
\$40 PLUS COMMISSION
STEADY WORK, PLEASANT
STEVENS BEAUTY PARLOR
58 E. 86th ST. (near Madison) NYC
(43-49)

EXPERIENCED

FINGER-WAVER

also to do MANICURING. — Five day week, well paid; pleasant working conditions; steady job.

CONTOUR D'VOUS

1601 AVE M. BROOKLYN (Brighton sub. at Ave. M.) (40-46)

45-LETNO PREISKUŠNJO

IMA

Ameriška Bratska Zveza Ely, Minnesota

AMERICAN FRATERNAL UNION ::

ki ima

25,000 ČLANOV IN TRI MILJONE DOLARJEV PREMOŽENJA

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri Ameriški Bratski Zvezi, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti bolezni, neštečam in smerti.

Ako je društvo A. B. Z. v vaši naselbini, vprašajte krajevnega tajnika za poljubna, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

HIŠA V STRUGI

Spisal: FRANCE BEVK

Tisti večer je bil Peter pri Košanu in se je vrnil pozno v noč in po ovinkih domov. Vrata je našel odprta, zlezel je na peč. Mrk je bil in nejevoljen, sreč mu je trudno kljuvalo, ni se dvignil do poldneva.

Mučila ga je zavest, da samemu sebi ne more do dna. Vse okrog njega se je čedno zgrinjalo in ga slepilo. Obyladala ga je ženska, pred katero je bil brez moči.

"Ali si res jekala?" jo je vprašal, ko je izza njenih solz plašno begalo sto drugih pri-kazni.

"Oh, res," je stokala. "Radi tebe sem jokala. In če misliš kaj drugega o meni . . ." mu je očitala . . . "Zato, ker mi lažes . . ."

Nagnil se je nji, da bi jo tolažil in je živil ed hipu do hipo bolj neutolažljiva. Po težkih mukah se je pričela vdajati tolažbi, vedno bolj, od prvega mrača do polnoči, od objema do o-nama, v kateri človek ne ve, kaj dela.

Ko se je Peter prebudil, se je nagromadilo sto gredih predstav na njega, da je planil kot da je pičen od modrasa. Vprašanja so kljuvala v njem, ni si mogel dati odgovora nanje. Podlila so ga z bicevem . . .

Zabijal je kol v tla, da podpre skladovnico, drž, je zagledal ob koncu njive blizu hrvit Milko, ki se je stiskala h grmovju.

Pozabil je na polovico misli, ki so ga tra-pile. Sel je k nji.

"Kaj delaš?"

"Ali te ne smem čakati?" je vprašala. Težka utrujenost je ležala v izrazu njenega obraza.

"Smeš," je dejal Peter mrzio.

"Ali je oče doma?"

"Kaj imaš z mojim očetom?" je zboldil Petra.

"Vem," je merila s puščicami v njegovo oko, "da me ne more videti. In če si dejal, da ne prideš več, nisi dejal radi sebe."

Peter je zboldil. "Iz sebe sem dejal."

"Prej bi bil dejal, zdaj ne moreš več re-či . . ."

"Zdaj lahko rečem," mu je vstala stru-pena ost misli, ki ga je mučila, znova v mo-žgane.

"Zdaj? . . . Od sineči? . . . Da bi nikoli ne bil prisel! Da bi ne bila nikoli videla sol-teca, ko sem moral spoznati tebe! . . ."

Izlila je iz sebe gorostasnost besed, ki jo je bila pripravila. Na Petra je padalo kakor toča. Občutje krivde in ponižnosti ga je potrlo. Pod vplivom teh besed je zrastla nadjenjakor gora, da je zajočal pod njo in bi bil storil, karkoli bi mu bila ukazala.

Sence, ki je prišla potiho od hiše, nista opazila. Pred njima je stal Prodar; v mraku je bil podoben silhueti vrbe ob potoku; ta vrba je spregovorila:

"Kaj delata tu?"

Vsa prepadena na tem, mu ništa odgo-vrila. V hipu, ko se je imel odločiti boj med njimi, je stopil med obočev, ki je zledenel najno misel. Dekle je spačilo obraz in pogledalo Petra.

Ta je gledal v očeta. Ni razločil njegovih potez. Zakrit v mrak je bil nepremičen, v molku strašen in zagriven v skrivnost.

"Pošteni ljudje pridejo v hišo. Zate . . ." je dejal oče obrnjeno proti dekletu, "zate ni prostora ne v naši hiši ne tu!"

Molk groze in prepadenosti je objel dekle. Osvignila je s sovražnim pogledom Petra, ki ni zinih.

"Toda zame bo še prostora!" je slednjic viknila.

"V moji hiši ne!"

"V vaši hiši!"

"Zate ne!" je zavril starec, ki je zajel polne prsi sape.

"Zame!" Milka je stala sredi hrvit in mu odgovarjala iz pol teme rezko, besno.

SPISANA V ANGLEŠČINI

VRTNARSTVO

SADJEREJSTVO

POLJEDELSTVO

Skoro 1400 strani —

750 Slik

Popolni voditelj za vaš vojni vrt.

Popolna vsaka beseda, vsaka stran, vsaka slika — mnogo NOVE snovi novih ilustracij!

EDINA VRTNARSKA ENCIKLO-PEDIJA ZA DOMAČO POTREBO! Nič vinkoli besed — vse je jasno, razločno, uporabno.

To knjige je uredil E. L. D. SEY-MOUR, B. S. A., poznana osoba v vrtnarstvu, ki ga cenijo vrtnarci in lesarji.

Tukaj je v eni samo knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDIČI O TEM — KAR ŽELITE PRIDELATI! 10,000 slikov vam podrobno pojasni vse o vrtnarstvu, o saditvi in sezanjaju, o gnjanju in oskrbi vrta. Najnovijejo pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE: nova metoda za učinkovito skodeljevanje, gojenje divljih rastlin, nove nastavino etaveli — Abecedno kazalo vam pove tako kar feline. Prijetno za vsako posebno v Zdravčenih dřivalah, za vsako zmilje in vsake sezone.

216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

The Garden Encyclopedia
V LIČNI IN TRPEŽNI PLATNENI VEZAVI
\$4.00

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

NEWYORŠKE ŽENE!

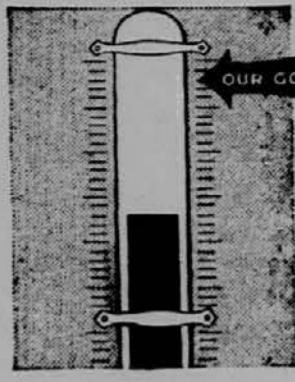
Našo Kvoto Obrabljeni Masti za Marec Moramo Dopolnit!

CILJ prihrane obrabljeni ku-hinjske masti po našem skupnem prebivalstvu za Marco. Je 26,550,000 funtor. Da dosežemo to ogromno koljeno, mora naše, kakor tudi vsako drugo občinstvo našega prebivalstva — dopolniti svoj odmerek. Bodete torej z vso močjo skrbite za to, da tekmo tege meseca prikoračimo navedeni odmerek?

Vzajemite! Naša domovina se zanosi na obrabljeni mačobeh, da se tako omogoči izdelovanje zdravil, krogel, umetnega gumija, ter mila za civilno porabo, kakor tudi za stolnici drugih potreščin.

Pregledajte Vase tozadovne prihranke potom navedene imenu-nika. Morda ste kaj pregledale.

Odobreno po OPA in WFA. Pla-čano potom industrije.

KAKO DOBITE EKSTRA RDEČE TOČKE!

1. PRIHRANITE vse komadice masti od mesa, ko ga cistite, kadar tudi vse mačobeh, ki ostane na krožni-kli. To branite v male posode in raztopite telesko.
2. POSTRGAJTE ponavno predno jih umijejo, da bi se je ne za-najmavljala koljena, ki premažujo, da je v tem niti moglo uporabiti . . . celo mala zlica mačobeh pomaga!
3. POSNEMITE omake, jube in drugo medtem, ko to ku-hinje. Potem to oblikujte v prihranite mačobeh.
4. PRIŠTEDITE vodo, v kateri kuhati "hot dogs", klobase in žunko, ter posenite vso mast.
5. IMEJTE posodo iznadvajno kušterino posodo zadostno je) pripravljenega odzajnja na peči, tako da je vedno pri rokah. Ko je polna, odnesite jo k vašemu mesarju pri rokah. Pri nemu dobite dve rdeče točke in te za vsak fant. Priznati domes!

BEograd nanoovo ozivel

Narod navdušen za Titovo vlado

Dopisnik kanadskih listov, Maurice Western je poslal iz Beograda sledeci članek, katerega je New York Times priobčil 15. februarja.

Narodi v Jugoslaviji so strnili svoje vrste, podprli nacionalno vlado in načeli probleme vojne ter rekonstrukcije s pogumom, odločnostjo in zaupanjem. Kot posledica konference Velikih Treh pričakujejo z veliko rado-stjo skorajšnje reštve vprašanja regentov, s čmur se bo omogočil povratak premiera Ivana Subašića in ostalih londonskih ministrov.

Petru ni bilo po volji, da so ga prehiteli z besedo. Z Milko sta govorila o ljubzni, ne o zakonu. Ni snubil in ni bil snubljen; na to je mislil, v besedah tega ni izrazil. Zdaj so govorili, kakor da je vse domenjeno.

Počenil je in se je spustil na nizek subi prod; stisnil se je v seno, da je oče odšel . . .

Iz misli je vstajala ženska beseda. Zavila ga je kakor pajek v pajčevino in se mu je gnusila. H Košanovim ni zahajal več . . .

Pričel je boj dveh žensk, ki sta hoteli u-telesiti svojo voljo. Bili sta kot senca nepre-stano za njim. Nasprostvo, ki je vladalo med hišama, ne Petrovo žuduško obnašanje ju ni zadrževalo. Če je sel Peter v dolino, ga je v neki razdalji dohitela Milka. Kadars je delal v gozdu, je začunelo v listju, prikazala se je Košanka.

Peter je bil nestalen, ne tak, kakor oče. Ni mogel odreči prigovaranju, ne se upreti očetu. Služil bi bil hudič in Bogu obenem. Trpel je v sebi.

Oče ga je poznal. Bolj iz pretkane misli nego iz potrebe je odločil:

"Delo sem dobil . . . Ti greš z menoj, par-tednov naju ne bo domov."

XIII.

V temem zelenju smrekovega gozda v snegu, v grozi samote, v vetru, ki je vel v vrhovih, sta bila oče in sin navezana drug na druga. Duševno razmerje med njima se je izboljšalo. Postala sta si zaupljiva prijatelja, ki ga je dala družba ruskih igralcev od famoznega gledališča Boljšoj v Moskvi.

Kdor bi se zanimal za razne strelke v nočem času, bi rekel, da je Rim s svojim problemom gangsterjev dosti bolj nevaren, kakor pa to, nedavno razburkano, zdaj pa že povsak mirno glavno mesto Jugoslavije.

Koder je poprep odprlo samo nekaj pogumnejših trgovcev svoje napol razdejane in oropane prodajalne, najdeš danes na stotine malih trgov. Mnogo prodajaln je dobro založenih zlasti v takem blagu kakor je hrana, bonboni, razna vina in mehko vezane knjige. Za nekoje so cene dokaj visoke, toda vlada je takoj nastopila energično, postavila cene in preprečila inflacijsko.

Najbolj impresiven dokaz, kaj je že dosegla nova vlada, dobitno lahko od prav tistih ljudi, kateri so bili poprej najbolj zgovorni v kritiki. Večina teh spada med starokopitne srbske desničarje, kateri so nekako čutili, kakor da se dežela preminja v komunistično ali pa, da bodo

je imajo na prodaj vse po-šte potrebščine; zamorejo opravljati vsa dela registracije ter so opravičene izdajati domače in mednaadne denarne nakaznice. Prvoredena pošta, kakor tudi omejene pakete pošiljatve bodo sprejete in od-poslane.

Oglasil se je iz ujetništva

Danes se je zgloboval z ujetništvom iz Nemčije Peter Sedmak Jr., sin Petra in Antonije Sedmaka. Bil je naznanjen za pogrešanega že dne 19. novembra. Neizmerno veselje je zavladalo v družini, ko so zvezeli, da je še živ in zdrav.

Ta družina ima še dva družina sinova, Loiza in Franka v vojski.

S pozdravom M. K. Thomas, W. Va.

NOVI GROBOVI

Milwaukee, Wis. — Dne 6. februarja je na svojem domu 1241 W. Scott St. v starosti 78 let umrla Mrs. Mary Raspor. Poleg sina Josipa zapušča še brata Jakoba Raspor ter tri vnukne in vnukinje.

Dne 14. februarja pa je v St. Luke's bolniči po dajšem bolehanju v starosti 53 let preminil rojak Louis Svigelj, iz 1002 So. 2nd St., bratrance od Mrs. Trkaj in doma nekje iz okolice Novega mesta. Poleg sina Louisa zapušča tudi brata Johna.

HELP WANTED ::

SUOMA (Finska) V VOJNI Z NEMČIJO

To je tretja finska vojna tekom zadnjih šestih let. Vlada republike Suoma, kot je bilo že poročano, je 4. marca zvečer napovedala Nemčiji vojno, ter je tem povodom izjavila, da obstoji med obema delčlama vojno stanje že od 15. septembra leta 1944 nadalje.

Kakor znano je bila Finska ali v Stema v vojni proti zavezniškim narodom kot članica osišča. Po triletnem bojevanju, so pa prišli Rusi v delo, in tako se je po sili-nacij-ska dežela skoraj brezpogojo-

da Sovjetski Rusiji. Sovjetska vojska je prišla v deželo, katero je "baron" Mannerheim prodal Nemcem, dne 30. novembra 1939.

Od mogočne nemške armade zapadno od Reni ni ostalo drugega kot tri odrezane armadne skupine, katere ameriške armade uničijo in po-

iskajo preti Reni.

SKLEPNIH MIŠIČAH

DOBITE

PAIN-EXPELLER

Od leta 1867 . . .

Zanesljiv liniment za družino

RABIMO IZVJEŽNECA
ELEVATOR REPAIR

MAN: polem tudi
P. O. M. O. N. I. K. A.
Stalno delo, dobra plača. Vprašajte:

ACIE ELEVATOR CO., INC.
14 BOND ST., N. Y. C. (Subways:
Lex. Ave-Bleecker St.) 8th Ave-Houston St.) (40-46)

ROOFERS
IZVEŽBANI DELAVCI

ZA DELO NA STAREN ISLANDU
ESSENTIAL INDUSTRY

Visoke cene — poleg tega bonus.

Neodmerjena koljina materijala.